

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВОЇ БІОМАСИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЕНЕРГІЇ

Д'яконов В.І., канд.техн.наук, доц.,
Криштоп Є.А., канд.с.-г.наук, доц.
Державний біотехнологічний університет

Біомаса – основне відновлюване джерело енергії, що за останніми дослідженнями забезпечує приблизно $\frac{1}{3}$ населення планети. За даними енергобалансу 2021 року в Україні обсяг використання біомаси в покритті енергетичних потреб складав приблизно 15%, де лісова біомаса (дрова, відходи й залишки деревини, деревна тріска та інші залишки лісгосподарської діяльності) її домінантна частина. Деревина має важливе значення для енергетичного та екологічного секторів України, адже її використання сприяє розвитку місцевого енергетичного ресурсу, заміщенню викопного палива, скороченню викидів парникових газів за умови сталої заготівлі.

З метою пошуку рішень сталого використання деревини для енергетичних потреб країни на найближчу перспективу і в процесі післявоєнної відбудови потрібно проаналізувати поточний стан урегульованості використання лісової біомаси для виробництва енергії в Україні, законодавчих ініціатив щодо реформи сектору з урахуванням критеріїв сталості, сертифікації, відповідності цілям і вимогам зі скорочення викидів парникових газів, планів України із впровадження використання відновлюваних джерел енергії та кращих практик консервації.

Необхідно також провести дослідження ланцюга постачання лісової біомаси на національному рівні та здійснити визначення ланцюгів із максимальною доданою вартістю. Потрібно виконати аналіз та порівняти найкращі національні та європейські практики, провести ідентифікацію проблем, бар'єрів та точок росту для України.

Важливим стане визначення потенціалу лісової біомаси, поточного рівня її використання та розробка сценаріїв ефективного управління нею. Зокрема, здійснити вивчення можливості часткового використання земель, що постраждали від воєнних дій, для відновлення або створення нової самодостатньої локальної екосистеми шляхом заліснення як додаткового потенційного ресурсу сталої лісової біомаси.

Стале управління лісовою біомасою й надалі надаватиме можливості для економічного зростання та продуктивності, а також сприятиме створенню вуглецево-нейтральної біоекономіки. Для цього існує цілий ряд бізнес-можливостей, які можна об'єднати в наступні тематичні групи:

- переробка первинної сировини в масивну деревину та її постачання в добре відомі продукти (наприклад, будівництво, меблі);
- переробка вторинних продуктів, насамперед у целюлозно-паперовій промисловості;

- використання твердої деревини та відходів у секторах біопереробки та біоенергетики;
- збільшення видобутку лісових відходів на існуючих ринках або для задоволення нових потреб.

Запропонована система інформаційних, законодавчих і технологічних заходів у лісовому господарстві та деревообробній промисловості сприятиме сталому зростанню частки відновлювальної енергії з лісової біомаси та стане в нагоді ключовим зацікавленим сторонам енергетичного і екологічного секторів України.